

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W GOLENIOWIE

za rok 2023

Goleniów, kwiecień 2024 r.

SPIS TREŚCI

I.	Stan organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	3
II.	Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie:	5
1.	ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	5
1.1	Zadania własne powiatu realizowane przez PCPR	5
a)	zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej	5
	- w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka	5
	- w instytucjonalnej pieczy zastępczej.....	8
b)	organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo- wychowawcze.....	9
c)	organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez poradnictwo specjalistyczne	10
d)	świadczenia w pieczy zastępczej	11
e)	świadczenia na usamodzielnienie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze	15
f)	źródła finansowania pieczy zastępczej	16
1.2	Zadania realizowane przez PCPR jako organizatora pieczy zastępczej	20
2.	ustawy o pomocy społecznej	22
2.1.	zapewnienie i organizowanie całodobowej opieki w Domu Pomocy Społecznej w Nowogardzie	22
2.2.	Interwencja Kryzysowa	23
2.3.	usamodzielnianie wychowanków opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze	26
3.	ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	26
a.	rehabilitacja społeczna i zawodowa	26
b.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	28
III.	Sprawozdanie z realizowanych programów, projektów konkursowych	30
1.	Programy	30
1.1	Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”	30
1.2	Wyrównywanie różnic między regionami III	32
1.3	Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta..	32
1.4	Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne Mieszkanie.....	33
2.	Projekty konkursowe	34
2.1	Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży	34
2.2	Powrót do Przyszłości.....	35
2.3	Bliżej Domu.....	36
IV.	Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej	38
V.	Spis tabel	39

I. STAN ORGANIZACYJNY POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

Centrum działa na podstawie Statutu, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XIII/100/12 Rady Powiatu w Goleniowie z dnia 23 lutego 2012 r. w sprawie nadania Statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie oraz Regulaminu organizacyjnego nadanego uchwałą Nr 369/137/21 Zarządu Powiatu Goleniowskiego z dnia 16 czerwca 2021 r.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym w skład Centrum wchodzi:

1. Zespół ds. Pieczy Zastępczej (ZPZ),
2. Zespół ds. Organizacyjnych, Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Świadczeń (ZORiŚ),
3. Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego (PIKiPS),
4. Zespół ds. Finansowych (ZF).

W 2023 r. Centrum realizowało m.in. zadania Powiatu z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W Centrum zatrudnionych było 18 pracowników, w tym 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Dodatkowo, w ramach zawartych z Powiatowym Urzędem Pracy w Goleniowie umów, w PCPR zatrudniono 2 osoby na stanowiskach pracownika I stopnia wykonującego zadania w ramach robót publicznych. Ponadto 1 osoba, w ramach umowy cywilno-prawnej zatrudniona była na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i 1 osoba na stanowisku pracownika gospodarczego.

Pierwotnie na utrzymanie i funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zabezpieczono w budżecie powiatu środki w wysokości **1.162.100,00 zł**. W trakcie roku budżetowego plan dochodów i wydatków PCPR uległ zwiększeniu o kwotę **251.379,00 zł**. Ostatecznie na utrzymanie Centrum zabezpieczono w budżecie powiatu środki w wysokości **1.413.479,00 zł**, z czego wydatkowano **1.413.471,91 zł**.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Centrum uczestniczyli w:

- 1) spotkaniach w ramach posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych w Goleniowie i Nowogardzie,
- 2) spotkaniach w ramach zespołu ds. rodziny – monitoring,
- 3) szkoleniu on-line pt. „Zadania sądów, organów państwowych i jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej wynikające z treści kodeksu rodzinnego, opiekuńczego i kodeksu postępowania cywilnego w odniesieniu do problematyki pieczy zastępczej, adopcji i wspierania rodziny”, w ramach projektu Partnerstwo dla Rodziny realizowanego przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinie,
- 4) szkoleniu on-line pt. „Usprawnianie współpracy instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny, celem wypracowania jednolitych schematów postępowania w danych sytuacjach z zakresu Niebieskich Kart oraz procedur odbierania dzieci”, w ramach projektu Partnerstwo dla Rodziny realizowanego przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinie,

- 5) spotkaniach informacyjnych nt. projektu „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży” oraz spotkaniu podsumowującym działania w projekcie,
- 6) spotkaniu podsumowującym zadanie – Intensywne Treningi Wyjazdowe, realizowanych w ramach projektu „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży”,
- 7) spotkaniach informacyjnych nt. projektu „Powrót do Przyszłości” finansowanego z EFS,
- 8) spotkaniach informacyjnych nt. projektu „Blżej Domu” finansowanego z EFS,
- 9) szkoleniu on-line pn. „Identyfikacja i niwelacja potencjalnych zagrożeń związanych z handlem ludźmi i ich przemyt” zorganizowanym przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki,
- 10) szkoleniu z zakresu szyfrowania dokumentów zorganizowanym przez Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Goleniowie,
- 11) spotkaniach z udziałem pracowników parafii i kościołów funkcjonujących na terenie powiatu goleniowskiego, w ramach promocji usług Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie,
- 12) warsztatach informacyjnych z osadzonymi w Zakładzie Karnym w Goleniowie, zainteresowanymi zakresem usług świadczonych na rzecz osób odbywających karę pozbawienia wolności lub opuszczających jednostki penitencjarne,
- 13) konferencji pn. „Kryzys przemocy domowej w świetle aktualnych przepisów prawa. Teoria i praktyka w powiecie myśliborskim”, zorganizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Myśliborzu, zrealizowanej w ramach projektu „Rodzina jest najważniejsza 2019 – 2023”,
- 14) konferencji on-line pt. „Kompleksowe wsparcie dziecka i jego rodziny w Wiodących Ośrodkach Koordynacyjno – Rehabilitacyjno – Opiekuńczych (WOKRO)”, zorganizowanej na zlecenie Ministerstwa Edukacji i Nauki przez Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie,
- 15) pikniku integracyjnym dla Rodzin Zastępczych, zorganizowanym przez Klub Rodzica Zastępczego powiatu goleniowskiego,
- 16) spotkaniu dotyczącym funkcjonowania Placówki Wsparcia Dziennego ANTIDOTUM działającej przy Stowarzyszeniu Centrum Animacji Młodzieży w Goleniowie,
- 17) konferencji „Pomorze Zachodnie przeciw depresji” zorganizowanej przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinie,
- 18) konferencji on-line w zakresie zdrowia psychicznego oraz tworzenia lokalnych aliansów przeciw depresji zorganizowanej przez Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce oraz Biuro Parlamentu Europejskiego w Polsce w partnerstwie z Urzędem Miasta Katowice oraz Górnośląsko – Zagłębiowską Metropolią,
- 19) spotkaniu zorganizowanym przez PCPR w Goleniowie z udziałem pracowników Centrum, kadry pedagogicznej szkół, przewodniczących gminnych zespołów interdyscyplinarnych, przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości, policji oraz poradni psychologiczno – pedagogicznych z terenu powiatu goleniowskiego, którego tematem były zagadnienia dotyczące procedury niebieskiej karty, problematyki odebrania dziecka z rodziny oraz dobrych praktyk współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze przemocy w rodzinie,
- 20) spotkaniu z studentami Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego, promującym zagadnienia związane z pieczę zastępczą,

- 21) wywiadzie on-line poprowadzonym przez zespół badaczy z SGH na zlecenie UNICEF, dotyczącym identyfikacji i opisu dobrych praktyk oraz działań i realizowanych przez PCPR projektów na rzecz wsparcia dzieci i rodzin z Ukrainy,
- 22) seminarium pn. „Standard asystencji osobistej osoby z niepełnosprawnością”,
- 23) seminarium pn. „O przyszłości usług społecznych w gminach”,
- 24) konferencji pn. „Wdrażanie i monitorowanie dostępności w instytucjach publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami”,
- 25) spotkaniu informacyjnym w ramach projektu pn. „Ośrodek Wsparcia Architektury Dostępnej (OWDA) – kompleksowe usługi w zakresie dostępności architektonicznej dla podmiotów publicznych”.

II. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W ZAKRESIE:

1. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1.1 Zadania własne powiatu realizowane przez PCPR:

a) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej:

- w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka

W trakcie 2023 r. na terenie powiatu funkcjonowały **172 rodziny zastępcze**, w których umieszczonych było **243 dzieci** oraz **10 rodzinnych domów dziecka**, w których przebywało **79 dzieci**.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w Powiecie Goleniowskim funkcjonowały:

- **144 rodziny zastępcze**, w których umieszczonych było **200** dzieci, w tym:
 - **101** rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem, w których przebywało **130** dzieci,
 - **38** rodzin zastępczych niezawodowych, w których przebywało **52** dzieci,
 - **1** rodzina zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywało **3** dzieci,
 - **3** zawodowe rodziny zastępcze, w których przebywało **12** dzieci,
 - **1** zawodowa rodzina zastępcza specjalistyczna, w której przebywało **3** dzieci,
- **10 rodzinnych domów dziecka** (6 na terenie gminy Goleniów, 2 na terenie gminy Nowogard, 1 na terenie gminy Maszewo, 1 na terenie gminy Stepnica), w których – na dzień 31.12.2023 r. - przebywało **69** dzieci.

Tabela 1. Liczba rodzin/rodzinnych domów dziecka wg liczby dzieci w podziale na poszczególne gminy, stan na 31.12.2023 r.

Gmina	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka wg liczby dzieci powierzonych opiece i wychowaniu			
		1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci i więcej
Goleniów	58	42	7	3	6(45*)
Maszewo	20	14	4	-	2(11*)
Nowogard	45	32	9	1	3(16*)
Osina	9	6	-	2	1(4*)
Przybiernów	8	7	1	-	-
Stepnica	14	10	-	1	3(18*)
razem	154	111	21(42)	7(21)	15(95*)

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie

* liczba dzieci

W trakcie roku sprawozdawczego 47 dzieci opuściło/zmieniło formę pieczy zastępczej (z przyczyn innych niż usamodzielnienie), tj.

- 1) 3 dzieci zostało przysposobionych,
- 2) 12 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 3) 22 dzieci powróciło do rodziny biologicznej,
- 4) 10 dzieci zmieniło formę rodzinnej pieczy zastępczej.

Biorąc pod uwagę okres sprzed roku sprawozdawczego, nastąpił wzrost liczby rodzin zastępczych o 3 oraz liczby kierowanych do pieczy dzieci o 2. Wzrost tych liczb był skutkiem wydawanych częściej niż dotychczas postanowień przez Sąd.

W roku 2023 do rodziny zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego skierowano łącznie 2 dzieci, dodatkowo w pogotowiu przebywało nadal 3 dzieci, umieszczonych w tej rodzinie w 2021 r.

W okresie sprawozdawczym, spośród dzieci przebywających w pogotowiu rodzinnym 2 powróciło do domu rodzinnego, a 3 nadal przebywało w pogotowiu rodzinnym, z uwagi na brak rodzin zastępczych wyrażających zgodę na przejęcie nad nimi opieki.

Z przyjętych obowiązków rodzina wywiązywała się bez zastrzeżeń, zapewniała dzieciom prawidłowe warunki rozwoju i wychowania, czyniła wszelkie starania, by dzieci kierowane do pogotowia znalazły trwałą opiekę zastępczą, a jeśli było to możliwe – powróciły do rodziców biologicznych. Pracowała z rodzinami biologicznymi dzieci, w celu znalezienia wyjścia z sytuacji kryzysowej, a w stosunku do dzieci odrabiała zaległości w organizowaniu pomocy specjalistycznej: medycznej, pedagogicznej, psychologicznej i innej. Korzystała w tym zakresie z porad specjalistów instytucji pomocy społecznej z terenu powiatu goleniowskiego. Funkcjonująca na terenie powiatu rodzina pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego zapewniała tymczasową, zastępczą formę opieki nad małymi dziećmi, porzuconymi przez rodziców biologicznych lub pochodzącymi ze środowisk destrukcyjnych.

W okresie sprawozdawczym sądy rejonowe utworzyły w powiecie **29 nowych rodzin zastępczych** (20 spokrewnionych i 9 niezawodowych), które podjęły opiekę nad **42** dziećmi, w tym:

- 4 dzieci z innego powiatu (wówczas powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej finansuje koszty jego pobytu na podstawie zawartego porozumienia),
- 30 dzieci, wobec których sąd orzekł o ograniczeniu władzy rodzicielskiej ich rodziców poprzez umieszczenie ich w pieczy zastępczej,
- 7 dzieci, które przebywały już w pieczy zastępczej, a dla których utworzono nowe rodziny zastępcze, w tym 1 dziecko, które wcześniej przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej (u brata) z uwagi na śmierć babci, która wcześniej stanowiła spokrewnioną rodzinę zastępczą dla tego dziecka.

W porównaniu do roku 2022 nastąpił spadek utworzonych rodzin zastępczych o 4, natomiast wzrost liczby dzieci o 3.

W trakcie roku sprawozdawczego 1 rodzina zastępcza niezawodowa i 1 rodzina zastępcza zawodowa zostały przekształcone w rodzinne domy dziecka, 1 rodzina zawodowa została przekształcona w niezawodową rodzinę zastępczą, 1 rodzina zastępcza zawodowa została rozwiązana.

Ponadto, w roku 2023, Sąd Rejonowy w Goleniowie orzekł o umieszczeniu w już funkcjonujących formach rodzinnej pieczy zastępczej: 7 dzieci w rodzinie zawodowej, 5 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz 16 dzieci w rodzinnych domach dziecka, z czego 6 dzieci zostało później umieszczonych w trzech utworzonych dla nich rodzinach zastępczych.

W trakcie 2023 r. 1 dziecko zostało przeniesione z instytucjonalnej pieczy zastępczej do rodzinnego domu dziecka, a później docelowo zostało umieszczone w spokrewnionej rodzinie zastępczej, 2 dzieci zostało przeniesionych z rodziny zastępczej zawodowej do rodzinnego domu dziecka, 2 dzieci zostało przeniesionych z rodziny zastępczej niezawodowej do rodzinnego domu dziecka, 1 dziecko ze spokrewnionej rodziny zastępczej zostało przeniesione do rodzinnego domu dziecka ze względu na zgłoszone nieprawidłowości w tej rodzinie, a 1 dziecko zostało przeniesione z niezawodowej rodziny zastępczej do spokrewnionej rodziny zastępczej.

Ponadto 12 dzieci zostało przeniesionych z rodzinnej do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Z uwagi na brak wolnych miejsc we wszystkich formach pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie powiatu goleniowskiego, na dzień 31 grudnia 2023 r., pozostały cztery niezrealizowane postanowienia Sądu Rejonowego w Goleniowie dotyczące umieszczenia, w trybie pilnym, pięciorga małoletnich, w tym jednego rodzeństwa (dwoje dzieci), w pieczy zastępczej.

Mając na względzie dobro dzieci i bezwzględne zapobieżenie rozdzieleniu rodzeństwa, podjęto działania celem znalezienia miejsc dla dzieci w pieczy zastępczej funkcjonującej w innych powiatach. Wystąpiono do ponad stu PCPR – ów z zapytaniem o możliwość

umieszczenia w/w małoletnich. Pracownicy PCPR pozostawali w systematycznym kontakcie osobistym oraz telefonicznym z osobami sprawującymi opiekę nad małoletnimi, monitorowali na bieżąco sytuację rodziny.

Zespół ds. monitorowania sytuacji dziecka niezabezpieczonego w pieczy zastępczej, powołany przez Dyrektora PCPR zarządzeniem nr 2/2023 z dnia 11 maja 2023 r, sprawdzał sytuację małoletnich w ich miejscu zamieszkania.

W okresie sprawozdawczym Dyrektor PCPR przeprowadził 33 kontrole w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym:

- 11 kontroli w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- 6 kontroli w rodzinach zastępczych niezawodowych,
- 8 kontroli w rodzinach zastępczych zawodowych,
- 8 kontroli w rodzinnych domach dziecka.

- w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na terenie powiatu goleniowskiego funkcjonuje pięć placówek opiekuńczo - wychowawczych:

- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 1 w Goleniowie, ul. Wolińska 51 przeznaczona dla 10 wychowanków,
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 2 w Goleniowie, ul. Wolińska 53, przeznaczona dla 10 wychowanków,
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 3 w Goleniowie, ul. Chrobrego 21, przeznaczona dla 14 wychowanków,
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 4 w Nowogardzie, ul. Jana Pawła II 1, przeznaczona dla 14 wychowanków,
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 5 w Nowogardzie. ul. Jana Pawła II 1a, przeznaczona dla 14 wychowanków.

Obsługa placówek prowadzona jest przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych mieszczące się w Goleniowie przy ul. Dworcowej 1.

Średni miesięczny koszt utrzymania wychowanka w placówkach opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu goleniowskiego w 2023 r. wynosił:

1. W Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej nr 1 w Goleniowie w wysokości **8.159,86 zł**
2. W Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej nr 2 w Goleniowie w wysokości **9.226,52 zł**
3. W Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej nr 3 w Goleniowie w wysokości **7.652,93 zł**
4. W Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej nr 4 w Nowogardzie w wysokości **6.216,87 zł**
5. W Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej nr 5 w Nowogardzie w wysokości **7.825,79 zł**

W 2023 roku umieszczono w instytucjonalnej pieczy zastępczej 23 dzieci. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zgromadzono wymaganą dokumentację dotyczącą stanu zdrowia i sytuacji szkolnej dzieci oraz opinie na temat funkcjonowania rodziny w środowisku, z jednostek policji i ośrodków pomocy społecznej.

W okresie sprawozdawczym placówki opiekuńczo- wychowawcze funkcjonujące na terenie powiatu goleniowskiego opuściło 25 wychowanków.

Tabela 2. Przyczyny opuszczenia instytucjonalnej pieczy zastępczej przez wychowanków.

Przyczyna opuszczenia placówki opiekuńczo-wychowawczej	Liczba wychowanków
usamodzielnienie	16
powrót do rodziny naturalnej	8
umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej	1

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

b) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze

Osobom opuszczającym, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną, umieszczonym w pieczy zastępczej na podstawie postanowienia sądu, w okresie sprawozdawczym udzielano pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia oraz pomocy prawnej i psychologicznej, w trybie i na zasadach określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w odniesieniu do osób usamodzielnianych. W 2023 r. uzyskało pełnoletność 29 wychowanków pieczy zastępczej, w tym 18 wychowanków rodzin zastępczych i 11 wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych.

W okresie sprawozdawczym sporządzono:

- 20 indywidualnych programów usamodzielnienia z wychowankami rodzin zastępczych oraz 10 indywidualnych programów usamodzielnienia z wychowankami placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 13 weryfikacji indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, 27 weryfikacji indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych,
- 18 okresowych ocen realizacji programów usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej,
- 7 ocen końcowych procesu usamodzielnienia wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz 8 ocen dot. wychowanków rodzin zastępczych.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ucząca się osoba osiągająca pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej może przebywać w dotychczasowej rodzinie, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo – wychowawczej do 25 roku życia, pod warunkiem kontynuowania nauki. Z możliwości tej w 2023 r. korzystało 38 wychowanków rodzin zastępczych oraz 12 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej.

c) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez poradnictwo specjalistyczne

Rodzinom zapewniono poradnictwo psychologiczne, doradztwo prawne, terapię rodzinną, mediacje oraz dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, pedagogicznej i edukacyjnej. W ramach udzielanego wsparcia psychologicznego pracowano systemowo nie tylko z rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka, ale także wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej. Działania były nastawione w głównej mierze na pomoc w rozwiązywaniu kryzysów rozwojowych, sytuacji traumatycznych i kryzysowych oraz zmniejszanie i usuwanie zaburzeń emocjonalnych. Każde z działań miało na celu poszukiwanie rozwiązań występujących problemów i trudności. Rodzinom została przekazana specjalistyczna wiedza pozwalająca na podejmowanie i utrwalanie zachowań przyczyniających się do zmiany postaw poprzez pracę nad własnymi przekonaniem. Wychowankowie korzystający z pomocy borykali się m.in. z problemami natury psychicznej - zaburzeniami emocjonalnymi, zachowaniami opozycyjno – buntowniczymi, zaburzeniami zachowania oraz tożsamości płciowej, trudnościami szkolnymi, niską motywacją do nauki, brakiem wiary we własne możliwości, niską samooceną. Pojawiały się również problemy dotyczące zachowań demoralizacyjnych, czy autodestrukcyjnych wśród nastolatków (spożywanie alkoholu, środków psychoaktywnych, palenie papierosów, e – papierosów, samookaleczenia, ucieczki ze szkoły, kradzieże). Rodzinom tym niezależnie od wsparcia specjalistycznego, w ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Goleniowie, organizowano spotkania małoletnich z przedstawicielami Policji, w trakcie których małoletni byli poddawani oddziaływaniom edukacyjno - prawnym.

W okresie sprawozdawczym ze wsparcia specjalistycznego skorzystały zarówno rodziny zastępcze, jak i prowadzący rodzinne domy dziecka w łącznej liczbie **82**.

Tabela 3. Przyczyny udzielania poradnictwa, wsparcia, pomocy psychologicznej oraz liczba rodzin/osób i liczba rozmów/spotkań z rodzinami/osobami korzystającymi z pomocy

Lp.	Przyczyny	Liczba rodzin	Liczba rozmów/spotkań z rodzinami/osobami
1.	Problemy w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	41	306
2	Zachowania demoralizacyjne, autodestrukcyjne	16	129
3.	Sytuacje kryzysowe, problemy rodzinne	25	103
	Ogółem	82*	538

*23 rodziny korzystały ze wsparcia więcej niż raz, w zestawieniu wykazano problem dominujący

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

W okresie sprawozdawczym **zdiagnozowano 77 dzieci**, które zostały skierowane do rodzinnej pieczy zastępczej (po raz pierwszy, z powodu zmiany miejsca zamieszkania lub przeniesienia z pieczy instytucjonalnej do rodzinnej) albo, w związku z uregulowaną sytuacją prawną, kwalifikowały się do adopcji. Sporządzane diagnozy psychofizyczne miały na celu ustalenie potrzeb edukacyjnych diagnozowanych dzieci, potrzebę ich udziału w zajęciach rewalidacyjno - wychowawczych oraz objęcia pomocą profilaktyczno – wychowawczą, resocjalizacyjną lub rehabilitacyjną albo leczeniem w celu ich prawidłowego rozwoju.

Tabela 4. Diagnozy psychofizyczne

Lp.	DIAGNOZY PSYCHOFIZYCZNE	Liczba diagnoz
1.	Dzieci z uregulowaną sytuacją prawną (zgłaszane do adopcji)	13
2.	Dzieci, które trafiły do rodzinnej pieczy zastępczej (po raz pierwszy, z powodu zmiany miejsca zamieszkania, zostały przeniesione z pieczy instytucjonalnej do rodzinnej)	64
	Ogółem	77

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie

d) świadczenia w pieczy zastępczej

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do dnia 31 maja 2023 r. rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa oraz rodzinny dom dziecka uprawnione były do pobierania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w kwocie nie niższej niż 1.189 zł miesięcznie, a rodzina zastępcza spokrewniona w kwocie nie niższej niż 785 zł miesięcznie. W przypadku sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności rodzinie przysługiwał dodatek nie niższy niż 239 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka.

Od 1 czerwca 2023 r. w związku z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (MP z 2023 r. poz. 296) zmienionego Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 kwietnia 2023 r. (M.P. z 2023 r. poz. 422) rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa oraz prowadzący rodzinny dom dziecka uprawnione są do pobierania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w kwocie nie niższej niż 1.361 zł miesięcznie, natomiast rodzina zastępcza spokrewniona w kwocie nie niższej niż 899 zł miesięcznie.

W przypadku sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ww. przysługuje dodatek nie niższy niż 274 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Ustawodawca przewidział możliwość otrzymywania wynagrodzeń, dodatków oraz świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci lub osób przebywających w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, do których prawo powstało przed dniem wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (na wniosek rodziny) na zasadach i w trybie określonym w przepisach ustawy o pomocy społecznej. Z możliwości tej korzystało 6 rodzin (6 dzieci), które przed 1 stycznia 2012 r. posiadały status rodziny zastępczej spokrewnionej i uzyskiwały świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w wysokości wyższej niż stanowi to ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2023 r. rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka otrzymywali świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w kwotach odpowiednio:

- 1.189 zł, a od dnia 01 czerwca 2023 r. 1.361 zł – 166 dzieci,
- 785 zł, a od 01 czerwca 2023 r. 899 zł – 150 dzieci,

- 239 zł, a od 01 czerwca 2023 r. 274 zł – 27 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Do zadań własnych powiatu o charakterze obligatoryjnym należy nie tylko przyznawanie świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, ale także między innymi:

- przyznawanie wynagrodzeń rodzinom zastępczym zawodowym, prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz rodzinom pomocowym (w 2023 r. - 8 RZZ na ogólną kwotę 412.803,60 zł, w tym: 10 RDD na kwotę 498.595,29 zł)
- przyznawanie prowadzącym rodzinny dom dziecka świadczeń na utrzymanie lokalu mieszkalnego (w 2023 r. - 10 RDD na kwotę 175.119,66 zł),
- udzielanie rodzinom zastępczym zawodowym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka dni wolnych od sprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy (w 2023 r. - żadna z rodzin zastępczych/ prowadzących rodzinne domy dziecka nie skorzystała z tej formy pomocy.)

W okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 85 ustawy rodzinom zastępczym zawodowym i prowadzącym rodzinne domy dziecka przysługiwało wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2.000 zł miesięcznie, a rodzinom zastępczym zawodowym pełniącym funkcję pogotowia rodzinnego nie niższe niż 2.600 zł miesięcznie. Jeżeli rodziną zastępczą zawodową/prowadzącymi rodzinny dom dziecka są małżonkowie wynagrodzenie przysługuje jednej osobie.

Uchwałą Nr XXXIV/208/22 z dnia 31 marca 2022 r. Rada Powiatu Goleniowskiego podwyższyła minimalne wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka. W miesiącu styczniu 2023 r. wynagrodzenia kształtowały się następująco:

1. Wynagrodzenie dla rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej w wysokości 2 700 zł miesięcznie brutto.
2. Wynagrodzenie dla osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka:
 - 1) w przypadku sprawowania opieki nad nie więcej niż 4 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywających w pieczy zastępczej w wysokości 2 700 zł miesięcznie brutto,
 - 2) w przypadku sprawowania opieki nad 5 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywających w pieczy zastępczej w wysokości 2 800 zł miesięcznie brutto,
 - 3) w przypadku sprawowania opieki nad 6 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywających w pieczy zastępczej w wysokości 2 900 zł miesięcznie brutto,
 - 4) w przypadku sprawowania opieki nad 7 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywających w pieczy zastępczej w wysokości 3 000 zł miesięcznie brutto,
 - 5) w przypadku sprawowania opieki nad 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywających w pieczy zastępczej w wysokości 3 100 zł miesięcznie brutto,
 - 6) w przypadku sprawowania opieki nad więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywających w pieczy zastępczej, w przypadku kiedy konieczne jest umieszczenie rodzeństwa, za zgodą prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 3 150 zł miesięcznie brutto.

3. Wynagrodzenie rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w wysokości 3 500 zł miesięcznie brutto.

Od 01 lutego 2023 r. znówelizowana została ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z nowelizacją art. 85 ustawy rodzinom zastępczym zawodowym i prowadzącym rodzinne domy dziecka przysługiwało wynagrodzenie nie niższe niż kwota 4.100 zł miesięcznie, a rodzinom zastępczym zawodowym pełniącym funkcję pogotowia rodzinnego nie niższe niż 5.084 zł miesięcznie. Jeżeli rodziną zastępczą zawodową/prowadzącymi rodzinny dom dziecka są małżonkowie wynagrodzenie przysługuje jednej osobie.

W okresie sprawozdawczym wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka kształtowały się następująco:

I. Wynagrodzenie dla **5 rodzin zastępczych zawodowych, 1 rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej:**

- od 1 stycznia 2023 roku do 31 stycznia 2023 roku w wysokości 2 700 zł brutto miesięcznie,
- od 1 lutego 2023 roku w wysokości 4 100 zł brutto miesięcznie.

II. Wynagrodzenie dla **10 rodzinnych domów dziecka:**

1) w przypadku sprawowania opieki nad nie więcej niż 4 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywających w pieczy zastępczej:

- a) od 1 stycznia 2023 roku do 31 stycznia 2023 roku w wysokości 2 700 zł brutto miesięcznie,
- b) od 1 lutego 2023 roku w wysokości 4 100 zł brutto miesięcznie,

2) w przypadku sprawowania opieki nad 5 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywających w pieczy zastępczej:

- a) od 1 stycznia 2023 roku do 31 stycznia 2023 roku w wysokości 2 800 zł brutto miesięcznie,
- b) od 1 lutego 2023 roku w wysokości 4 100 zł brutto miesięcznie,

3) w przypadku sprawowania opieki nad 6 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywających w pieczy zastępczej:

- a) od 1 stycznia 2023 roku do 31 stycznia 2023 roku w wysokości 2 900 zł brutto miesięcznie,
- b) od 1 lutego 2023 roku w wysokości 4 100 zł brutto miesięcznie,

4) w przypadku sprawowania opieki nad 7 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywających w pieczy zastępczej:

- a) od 1 stycznia 2023 roku do 31 stycznia 2023 roku w wysokości 3 000 zł brutto miesięcznie,
- b) od 1 lutego 2023 roku w wysokości 4 100 zł brutto miesięcznie,

5) w przypadku sprawowania opieki nad 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywających w pieczy zastępczej:

- a) od 1 stycznia 2023 roku do 31 stycznia 2023 roku w wysokości 3 100 zł brutto miesięcznie,
- b) od 1 lutego 2023 roku w wysokości 4 100 zł brutto miesięcznie,

6) w przypadku sprawowania opieki nad więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywających w pieczy zastępczej, w przypadku kiedy konieczne jest umieszczenie rodzeństwa, za zgodą prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej:

- a) od 1 stycznia 2023 roku do 31 stycznia 2023 roku w wysokości 3 150 zł brutto miesięcznie,
- b) od 1 lutego 2023 roku w wysokości 4 100 zł brutto miesięcznie.

III. Wynagrodzenie dla **1 rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego:**

- od 1 stycznia 2023 roku do 31 stycznia 2023 roku w wysokości 3 500 zł brutto miesięcznie,
- od 1 lutego 2023 roku w wysokości 5 084 zł brutto miesięcznie.

W 2023 r. wydano **566** decyzji administracyjnych dot. świadczeń, w tym:

- 59 decyzji orzekających o uchyleniu świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- 279 decyzji orzekających o zmianie wysokości lub okresu wypłaty świadczenia,
- 85 decyzji orzekających o przyznaniu świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka,
- 14 decyzji orzekających o przyznaniu jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanych do pieczy zastępczej dzieci,
- 18 decyzji przyznających świadczenie na rzecz pełnoletniego wychowanka pozostającego w dotychczasowej rodzinie po osiągnięciu pełnoletności,
- 4 decyzje orzekające o zmianie adresu lub danych osobowych osób uprawnionych do pobierania świadczeń,
- 16 decyzji orzekających o przyznaniu dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- 32 decyzje orzekające o przypisaniu do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia,
- 54 decyzje orzekające o przyznaniu środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym,
- 1 decyzję orzekającą o przyznaniu dofinansowania do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania,
- 1 decyzję orzekającą o odmowie przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania domu,
- 1 decyzję orzekającą o odmowie przyznania środków na remont domu,

- 1 decyzję orzekającą o zmianie wysokości środków na pokrycie kosztów utrzymania domu,
- 1 decyzję orzekającą o zmianie sposobu wydatkowania jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych do pieczy zastępczej.

e) świadczenia na usamodzielnienie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (MP z 2023 r. poz. 296) zmienionego Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 kwietnia 2023 r. (M.P. z 2023 r. poz. 422), do dnia 31 maja 2023 r. przysługiwała pomoc na kontynuowanie nauki w kwocie nie mniej niż **595 zł miesięcznie**. Od 1 czerwca 2023 r. w związku z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej pomoc na kontynuowanie nauki wynosi nie mniej niż **681 zł miesięcznie**.

Nadto:

- 1) wysokość pomocy na usamodzielnienie dla wychowanka opuszczającego spokrewnioną rodzinę zastępczą wynosiła nie mniej niż 3.921 zł, a od dnia 01 czerwca 2023 r. wynosi nie mniej niż 4.486 zł,
- 2) wysokość pomocy na usamodzielnienie dla wychowanka opuszczającego rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo - wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo - terapeutyczną:
 - przebywającego w pieczy zastępczej powyżej 3 lat - wynosiła nie mniej niż 7.839 zł, a od dnia 01 czerwca 2023 r. wynosi nie mniej niż 8.968 zł,
 - przebywającego w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat wynosiła nie mniej niż 3.921zł, a od 1 czerwca 2023 r. wynosi nie mniej niż 4.486 zł,
 - przebywającego w pieczy zastępczej poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku wynosiła nie mniej niż 1.961 zł, a od dnia 01 czerwca 2023 r. wynosi nie mniej niż 2.244 zł,
- 3) wysokość pomocy na zagospodarowanie wynosiła nie mniej niż 1.782 zł, a od dnia 01 czerwca 2023 r. wynosi nie mniej niż 2.039 zł, a dla osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności wynosiła nie mniej niż 3.563 zł, a od 1 czerwca 2023 r. wynosi nie mniej niż 4.077 zł.

W okresie sprawozdawczym:

- 1) pomoc na kontynuowanie nauki pobierało:
 - 19 wychowanków rodzin zastępczych,
 - 5 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 2) pomoc na usamodzielnienie przyznano i wypłacono:
 - 9 wychowankom rodzin zastępczych,
 - 7 wychowankom placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 3) pomoc na zagospodarowanie przyznano i wypłacono:

- 7 wychowankom rodzin zastępczych,
- 13 wychowankom placówek opiekuńczo – wychowawczych.

W 2023 r. wydano **75** decyzji administracyjnych dot. świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków, w tym:

- 6 orzekających o przyznaniu pomocy na kontynuowanie nauki dla usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 1 orzekającą o zmianie wysokości pomocy na kontynuowanie nauki dla usamodzielnianego wychowanka placówki opiekuńczo – wychowawczej,
- 9 orzekających o przyznaniu pomocy na usamodzielnienie dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych,
- 7 orzekających o przyznaniu pomocy na usamodzielnienie dla usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 7 orzekających o przyznaniu pomocy na zagospodarowanie dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych,
- 13 orzekających o przyznaniu pomocy na zagospodarowanie dla usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 16 orzekających o przyznaniu pomocy na kontynuowanie nauki dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych,
- 15 orzekających o zmianie wysokości pomocy na kontynuowanie nauki dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych,
- 1 orzekającą o zwrocie nienależnie pobranej pomocy na kontynuowanie nauki przez usamodzielnianego wychowanka rodziny zastępczej.

f) źródła finansowania pieczy zastępczej

Na finansowanie **rodzinnej pieczy zastępczej** w Powiecie Goleniowskim wydatkowano środki w wysokości **5.534.163,85 zł** (Dział 855, rozdział 85508), w tym:

- z budżetu Powiatu Goleniowskiego – **3.430.621,18 zł**,
- z budżetu Państwa (dotacje) – **256.773,23 zł**,
- z budżetów samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ust.8 ustawy – **1.393.291,40 zł**,
- z budżetów innych powiatów (porozumienia) – **418.932,60 zł**,
- z odpłatności rodziców biologicznych – **34.545,44 zł**.

W okresie sprawozdawczym realizowano:

- **29 porozumień** określających warunki i sposób przekazywania Powiatowi Goleniowskiemu środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem opieki i wychowania w **rodzinnej pieczy zastępczej dzieciom pochodzącym z terenu innych powiatów, tj.:**
 - 2 dzieciom z Miasta Ruda Śląska,
 - 5 dzieciom z Powiatu Polickiego,
 - 1 dziecku z Powiatu Stargardzkiego,
 - 2 dzieciom z Powiatu Kamińskiego,
 - 1 dziecku z Miasta Zabrze,
 - 4 dzieciom z Powiatu Łobeskiego,

- 1 dziecku z Powiatu Świdwińskiego
- 6 dzieciom z Miasta Szczecin.
- 1 dziecku z Powiatu Drawskiego,
- 1 dziecku z Miasta Gorzów Wlkp,
- 1 dziecku z Powiatu Żagańskiego,
- 2 dzieciom z Powiatu Gryfickiego
- 2 dzieciom z Powiatu Myśliborskiego.

Dochody z tego tytułu wyniosły 418.932,60 zł, należność z Miasta Szczecin wyniosła 9.889,63zł.

- **19 porozumień** określających warunki i sposób przekazywania innym powiatom środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem **dzieci pochodzących z Powiatu Goleniowskiego, a przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów tj.:**
 - Powiatowi Szamotulskiemu – 1 dziecko,
 - Powiatowi Brzeskiemu - 1 dziecko,
 - Miastu Poznań - 1 dziecko,
 - Powiatowi Stargardzkemu - 4 dzieci,
 - Miastu Świnoujście - 3 dzieci,
 - Miastu Koszalin – 2 dzieci,
 - Powiatowi Gryfickiemu – 2 dzieci,
 - Miastu Szczecin – 3 dzieci,
 - Miastu Wrocław – 1 dziecko,
 - Powiatowi Polickiemu – 1 dziecko.

Wydatki z tego tytułu wyniosły 264.332,31 zł.

- **8 porozumień** określających warunki i sposób przekazywania Powiatowi Goleniowskiemu środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem opieki i wychowania w **placówkach opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu goleniowskiego** 8 dzieciom pochodzącym z terenu:
 - Powiatu Drawskiego – 1 dziecko,
 - Powiatu Kołobrzeskiego – 1 dziecko,
 - Powiatu Koszalińskiego - 3 dzieci i 1 osoba pełnoletnia, *o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,*
 - Powiatu Myśliborskiego - 1 dziecko,
 - Miasta Ruda Śląska- 1 dziecko.

W okresie sprawozdawczym **dochody z tego tytułu** wpływały bezpośrednio na konto Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Goleniowie.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej reguluje obowiązek **odpłatności gmin** właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 r. gminy ponosiły odpłatność za pobyt dzieci:

- w rodzinnej pieczy zastępczej:

Tabela 5. Liczba dzieci z poszczególnych gmin, za które jednostki ponoszą odpłatność za pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej.

Gmina	Goleniów	Nowogard	Stepnica	Maszewo	Osina	Przybiernów
Liczba dzieci pochodzących z danej gminy	100	72	18	39	11	12
Razem	252					

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

- w instytucjonalnej pieczy zastępczej:

Tabela 6. Liczba dzieci z poszczególnych gmin, za które jednostki ponoszą odpłatność za pobyt w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Gmina	Goleniów	Nowogard	Stepnica	Maszewo	Osina	Przybiernów
Liczba dzieci pochodzących z danej gminy	39	14	7	2	3	2
Razem	67					

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie

W 2023 r. dochody z tytułu zwrotu kosztów na opiekę i wychowanie dziecka pokrytych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w rodzinnej pieczy zastępczej wyniosły **1.393.291,40 zł**.

W okresie sprawozdawczym dochody z tytułu zwrotu kosztów na opiekę i wychowanie dziecka pokrytych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w instytucjonalnej pieczy zastępczej wpływały bezpośrednio na konto Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Goleniowie.

Rodzice, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, są zobowiązani do ponoszenia odpłatności za ich pobyt w pieczy. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dała możliwość odstąpienia od ustalania przedmiotowej opłaty, umarzania w całości lub w części łącznie z odsetkami, odraczania terminu płatności lub rozkładania na raty powstałych wierzytelności. Zgodnie z art. 194 ust. 2 wyżej cyt. ustawy Rada Powiatu w Goleniowie w dniu 27 września 2018 r. przyjęła uchwałę Nr XXX/309/18 w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organu lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg.

W okresie sprawozdawczym z tytułu odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej uzyskano dochody w łącznej wysokości **38.778,66 zł, w tym:**

- **34.545,44 zł (piecza rodzinna),**
- **4.233,22 zł (piecza instytucjonalna).**

W 2023 r. wydano łącznie 277 decyzji w sprawie odpłatności rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym:

- 246 decyzji odstępujących od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej,
- 10 decyzji ustalających miesięczną opłatę za pobyt dzieci w pieczy zastępczej,
- 4 decyzje zmieniające, z uwagi na zmianę wysokości kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej,
- 3 decyzje zmieniające, w związku z opuszczeniem przez dziecko pieczy zastępczej,
- 1 decyzję zmieniającą, w związku ze zmianą sytuacji rodzica biologicznego,
- 2 decyzje zmieniające, w uwagi na zmianę imienia dziecka,
- 5 decyzji umarzających postępowanie administracyjne, z uwagi na jego bezprzedmiotowość,
- 1 decyzję rozkładającą na raty wierzytelność, powstałą na skutek niewywiązywania się rodziców z obowiązku ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy,
- 1 decyzję odmawiającą odstąpienia od ustalenia Stronie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- 1 decyzję umarzającą zadłużenie wraz z odsetkami powstałe na skutek niewywiązywania się przez rodzica biologicznego z obowiązku ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, w związku ze śmiercią dłużnika,
- 3 decyzje odmawiające umorzenia w całości zadłużenia wraz z odsetkami powstałego na skutek niewywiązywania się przez rodzica biologicznego z obowiązku ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (brak zgody Zarządu Powiatu Goleniowskiego na udzielenie ulgi).

Podczas prowadzonych postępowań administracyjnych współpracowano z ośrodkami pomocy społecznej, centrum usług społecznych, zakładem ubezpieczeń społecznych, kasą rolniczego ubezpieczenia społecznego, powiatowymi urzędami pracy, policją, a także z innymi instytucjami w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, dochodowej i majątkowej osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty. Zdecydowana większość rodziców znajdowała się w bardzo trudnej sytuacji życiowej i finansowej. Osoby te najczęściej nie posiadały stałego zatrudnienia, podejmowały jedynie drobne prace dorywcze lub utrzymywały się z rent, świadczeń pomocy społecznej.

W 3 przypadkach na wniosek stron, wystąpiono do Zarządu Powiatu Goleniowskiego w sprawie zastosowania ulgi, tj. w 1 przypadku dot. udzielenia ulgi w formie rozłożenia należności na raty oraz w 2 przypadkach dot. umorzenia należności. Ponadto, w 2 przypadkach wystąpiono do Zarządu Powiatu Goleniowskiego w sprawie zastosowania ulgi, w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej.

Łączna kwota należności wynosi **6.665.684,62 zł** z tego:

- 1) z tytułu odpłatności rodziców biologicznych 4.056.713,03 zł, w tym w rodzinach zastępczych 2.103.617,18 zł,
- 2) z tytułu odsetek 2.561.145,41 zł, w tym w rodzinach zastępczych 1.449.638,83 zł,

- 3) z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego 6.237,64 zł, w tym w rodzinach zastępczych 5.243,64 zł,
- 4) z tytułu nienależnie pobranych świadczeń 41.588,54 zł, w tym od rodzin zastępczych 23.519,42 zł.

Rodziców biologicznych zobowiązanych do odpłatności za pobyt dzieci w pieczy charakteryzuje najczęściej brak źródła dochodu, majątku, rachunków bankowych i innych zasobów. Wówczas organ egzekucyjny w trybie egzekucji na podstawie tytułów wykonawczych wystawianych przez Wierzyciela, nie ma możliwości zabezpieczenia wymagalnych należności.

1.2 Zadania realizowane przez PCPR jako organizatora pieczy zastępczej

W roku 2023 odbyły się dwa cykle szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz funkcjonujących rodzin zastępczych.

Pierwsze szkolenie odbyło się w okresie od dnia 03 czerwca 2023 r. do dnia 18 czerwca 2023 r. W szkoleniu wzięło udział 11 osób, w tym 4 małżeństwa. Spośród osób uczestniczących 9 pełniło już funkcję rodzin zastępczych, a 2 kandydowało do funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. W wyniku szkolenia wydano 11 świadectw o ukończeniu szkolenia.

Drugie szkolenie odbyło się w okresie od dnia 09 października 2023 r. do dnia 30 października 2023 r. W szkoleniu wzięło udział 7 osób, w tym 3 małżeństwa. Spośród osób uczestniczących w szkoleniu 3 osoby pełniły już funkcję rodziny zastępczej niezawodowej. Wydano 7 świadectw ukończenia szkolenia. 1 nowa rodzina zastępcza niezawodowa przejęła opiekę nad 1 dzieckiem, które wcześniej przebywało w rodzinie biologicznej.

W 2023 r. promowano pieczę zastępczą, w celu pozyskiwania kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Na terenie powiatu prowadzono kampanię informacyjną i popularyzacyjną poprzez m.in. kolportaż plakatów informacyjno-promocyjnych oraz ulotek, spotkania z udziałem pracowników parafii i kościołów funkcjonujących na terenie powiatu goleniowskiego, a także umieszczanie banerów na terenie miasta Goleniów. Ponadto na stronach internetowych PCPR-u i Powiatu Goleniowskiego systematycznie zamieszczano informacje i ogłoszenia o naborze kandydatów na rodziny zastępcze oraz warunkach, jakie należy spełnić, aby zostać rodziną zastępczą. Pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej przeprowadzali na bieżąco rozmowy wstępne z potencjalnymi kandydatami na rodziny zastępcze, którzy zgłaszali się osobiście do PCPR oraz zdalnie (telefonicznie, mailowo).

Pomimo ciągłej promocji rodzicielstwa zastępczego na terenie naszego powiatu, w ostatnich latach obserwuje się spadek liczby osób zgłaszających wolę pełnienia funkcji rodziny zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców biologicznych, zdarza się, że nowo przeszkolone rodziny zastępcze rezygnują po krótkim czasie z opieki nad dziećmi, nie dając sobie rady z trudem wychowania.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w okresie sprawozdawczym dokonał 47 pierwszych ocen sytuacji dziecka oraz 468 ocen okresowych zawierających opinię nt. zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Oceny dokonywane były w konsultacji

z rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz instytucjami oświatowymi, w szczególności ze szkołami, przedszkolami, świetlicami środowiskowymi. Instytucje te, na wniosek Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, przekazywały opinie nt. rozwoju, zachowania, osiągnięć szkolnych, współpracy z opiekunami oraz ewentualnie pojawiających się problemów w środowisku szkolnym i lokalnym dziecka. Od dnia 19 września 2014 r. tj. od daty wejścia w życie zmian do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ocena sytuacji dziecka dokonywana jest na posiedzeniu z udziałem:

- 1) odpowiednio rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka,
- 2) psychologa,
- 3) właściwego asystenta rodziny,
- 4) przedstawiciela ośrodka adopcyjnego,
- 5) koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawiciela organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 6) rodziców dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 20 przypadkach przekazał do Sądu opinie nt. braku zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej. W tych przypadkach 3 dzieci zostało przysposobionych, w stosunku do 1 dziecka trwa procedura adopcyjna, 16 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych.

Dodatkowo w sytuacjach powzięcia informacji o nieprawidłowościach występujących w rodzinie, Organizator niezwłocznie informował o tym Sąd Rodzinny, który podejmował dalsze działania w stosunku do rodziny zastępczej/rodzinnego domu dziecka.

W roku 2023 wystąpiono z 16 wnioskami o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców naturalnych (co do 22 dzieci), z tego w 5 sprawach (co do 9 dzieci) Sąd orzekł o pozbawieniu rodziców władzy rodzicielskiej, w 3 sprawach (co do 4 dzieci) Sąd orzekł o braku podstaw do pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej, w 1 sprawie (co do 1 dziecka) sąd orzekł o pozbawieniu jednego z rodziców, a wobec drugiego orzekł brak podstaw do pozbawienia władzy rodzicielskiej, w pozostałych przypadkach trwa postępowanie sądowe.

19 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zostało zgłoszonych do ośrodka adopcyjnego w celu przysposobienia, w tym 2 dzieci zostało przysposobionych, 15 dzieci nie zostało zakwalifikowanych do adopcji ze względu na silną więź łączącą rodzinę zastępczą i dziecko, 2 dzieci pozostaje w procesie adopcyjnym.

W okresie sprawozdawczym rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka uczestniczyli:

- w warsztatach wyjazdowych „Porozmawiajmy – istota prawidłowej komunikacji w życiu dziecka i rodziny” - zorganizowanych w ramach projektu pn. „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020,
- w warsztatach edukacyjnych: psychologiczno – terapeutyczno – seksualnych oraz dogoterapii – zorganizowanych w ramach projektu pn. „Bliżej Domu”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020,

- w szkoleniu/spotkaniach „Klub Rodzica Zastępczego”, w ramach projektu pn. „Akademia Przyszłości”,
- w szkoleniach dot. dziecka i jego zasobów, konfliktów w rodzinie, współpracy dzieci z rodzicami, samodzielności dziecka i kompetencji społecznych mających na celu podnoszenie kwalifikacji, prowadzonych przez psychologa zatrudnionego w PCPR,
- w dniu rodzicielstwa zastępczego połączonym z jednodniowym plenerowym spotkaniem warsztatowo - integracyjnym w ramach realizacji projektu RADIM.

Ponadto, w styczniu 2023 r., dzieci umieszczone w pieczy zastępczej wzięły udział w integracyjno – edukacyjno – socjoterapeutycznym szkoleniu wyjazdowym w ramach realizacji projektu RADIM.

2. ustawy o pomocy społecznej:

2.1. Zapewnienie i organizowanie całodobowej opieki w Domu Pomocy Społecznej w Nowogardzie

Na terenie powiatu goleniowskiego funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie, Smużyny 2 z filią w Nowogardzie przy ul. Piłsudskiego 9.

Dom przeznaczony jest dla 101 osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz 136 osób przewlekłe psychicznie chorych. Dom dysponuje łącznie 237 miejscami. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca Domu Pomocy Społecznej w Nowogardzie – w 2023 r. wyniósł **6.189,18 zł.**

W okresie sprawozdawczym do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło łącznie 19 wniosków o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej, z tego 3 wnioski z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu goleniowskiego i 16 z ośrodków pomocy społecznej z terenu innych powiatów (Stargard, Pyrzyce, Kołobrzeg, Miasto Szczecin, Gryfino, Choszczno, Myślibórz, Gryfice).

W okresie sprawozdawczym wydano 135 decyzji administracyjnych, w tym:

- 100 zmieniających wysokość odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej z uwagi na waloryzację świadczeń rentowych mieszkańców przekraczającą kwotę zmiany dochodu o 10% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej,
- 3 orzekające o wygaśnięciu odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej z powodu zgonu mieszkańców,
- 5 orzekających o wygaśnięciu decyzji dot. umieszczenia z powodu zgonu mieszkańców,
- 1 orzekająca o skierowaniu do Domu Pomocy Społecznej z powodu przeniesienia,
- 1 orzekająca o wygaśnięciu decyzji dot. skierowania z powodu rezygnacji,
- 13 orzekających o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej na pobyt stały,
- 6 orzekających o uchyleniu decyzji dot. umieszczenia,
- 5 zmieniających opiekuna prawnego,
- 1 ustanawiającą opiekuna prawnego.

Na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Nowogardzie na dzień **31.12.2023 r.** oczekiwało **15 osób**.

2.2. Interwencja Kryzysowa

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie, zgodnie z art. 46 i 47 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) realizuje zadania w zakresie poradnictwa specjalistycznego oraz interwencji kryzysowej.

Funkcjonujący w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego udziela poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego oraz terapii i mediacji osobom i rodzinom będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej, mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

W okresie sprawozdawczym z usług Punktu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego skorzystało łącznie **125 rodzin**. Najczęściej udzielano poradnictwa i wsparcia w związku z występującymi w rodzinach: **przemocą psychiczną i fizyczną oraz bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego**.

Tabela 7. Przyczyny udzielania poradnictwa, wsparcia, pomocy oraz liczba rodzin i osób korzystających ze wsparcia i liczba osób w tych rodzinach.

Lp.	Przyczyny	Liczba rodzin/osób	Liczba osób w rodzinach
1	przemoc psychiczna i fizyczna	41	124
2	niewydolność i trudności wychowawcze	45	208
3	sytuacja kryzysowa	22	77
4	interwencje	3	8
5	uzależnienia	3	12
6	niepełnosprawność, długa choroba	4	5
7	problemy finansowe, bezrobocie	6	11
8	ochrona macierzyństwa	1	2
	Ogółem	125	447

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Tabela 8. Liczba rodzin/osób w rodzinach korzystających ze wsparcia w rozbiciu na gminy wg miejsca zamieszkania klientów oraz przyczyny udzielenia poradnictwa, wsparcia, pomocy.

Lp.	Przyczyny	Gmina Goleniów		Gmina Maszewo		Gmina Nowogard		Gmina Stepnica		Gmina Przybiernów		Gmina Osina	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.
1	Przemoc psychiczna i fizyczna	14	50	4	10	17	48	1	5	4	10	1	1
2	Niewydolność i trudności wychowawcze	29	129	7	35	5	19	3	20	-	-	1	5
3	Sytuacja kryzysowa	14	46	3	8	1	6	3	11	-	-	1	6
4	Interwencje	3	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Uzależnienia	3	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Niepełnosprawność, długotrwała choroba	2	2	-	-	2	3	-	-	-	-	-	-
7	Problemy finansowe, bezrobocie	3	5	-	-	3	6	-	-	-	-	-	-
8	Ochrona macierzyństwa	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	OGÓLEM	69	254	14	53	28	82	7	36	4	10	3	12

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Z powyższych danych wynika, że w roku 2023, na terenie wszystkich gmin liczba osób korzystających uległa zmniejszeniu. Najczęściej, podobnie jak w roku ubiegłym, klienci zgłaszali się z problemami dotyczącym przemocy oraz niewydolności wychowawczej.

Poradnictwa, doradztwa udzielali następujący specjaliści: psycholog, prawnik oraz mediator.

Tabela 9. Rodzaje wsparcia i liczba udzielonych porad na rzecz klientów będących w kryzysie.

Lp.	Rodzaj wsparcia	Liczba porad*
1	doradztwo psychologiczne	35
2	doradztwo prawne	18
3	mediacje	7
4	praca socjalna	108
	ogółem	168

* Wystąpiły przypadki, w których zgłaszające się osoby korzystały jednocześnie z kilku porad.

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Tabela 10. Rodzaje i liczba porad w rozbiciu na gminy wg miejsca zamieszkania klientów.

Lp.	Rodzaj wsparcia	Gmina Goleniów	Gmina Maszewo	Gmina Nowogard	Gmina Stepnica	Gmina Przybiernów	Gmina Osina
		Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających
1	psychologiczne	25	2	4	3	-	1
2	prawne	11	3	2	2	-	-
3	mediacje	2	-	2	1	-	2
4	praca socjalna	60	11	26	5	3	3
	OGÓLEM	98	16	34	11	3	6

* Wystąpiły przypadki, w których zgłaszające się osoby korzystały jednocześnie z kilku porad.

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Z zebranych danych wynika, że w roku 2023 klienci Punktu najczęściej korzystali ze wsparcia psychologicznego oraz pomocy w formie pracy socjalnej.

W ramach pracy wykonywanej przez koordynatora PIKiPS sporządzono 37 nowych kart klienta. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.), w PCPR realizowano programy korekcyjno-edukacyjne, skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie. Celem programów była zmiana postaw i zachowań u uczestników, w celu zmniejszenia ryzyka dalszego stosowania przez nich przemocy oraz zwiększenie ich zdolności do samokontroli niepożądanych zachowań.

Przy realizacji programów współpracowano z Sądem, Policją oraz gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi ds. przeciwdziałania przemocy domowej. Zajęcia w ramach programu odbywały się w Goleniowie w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i były prowadzone przez osobę, która posiadała uprawnienia oraz kwalifikacje do prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

W okresie sprawozdawczym program korekcyjno-edukacyjny realizowany był w 2 edycjach: pierwsza w okresie od 27 marca 2023 r. do 12 czerwca 2023 r., druga w okresie od 28 sierpnia 2023 r. do 30 października 2023 r. W programach łącznie wzięło udział 27 osób, spośród których 18 ukończyło szkolenie i uzyskało zaświadczenie o ukończeniu programu.

W 2023 roku realizowano także program psychologiczno – terapeutyczny dla sprawców przemocy w rodzinie. Celem programu było utrwalenie umiejętności oraz zmian postaw nabytych w trakcie uczestnictwa w podstawowym programie korekcyjno-edukacyjnym, przy wykorzystaniu różnych form oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych. Program realizowany był w okresie od 06 listopada 2023 r. do 29 grudnia 2023 r. W programie wzięło udział 11 osób, ukończyło 10 osób.

Na realizację powyższych zadań pozyskano dotację z budżetu państwa w łącznej wysokości **18 900,00 zł**, którą wykorzystano w całości.

Do 29.02.2023 r. kontynuowano współpracę w ramach zawartego porozumienia pomiędzy Powiatem Goleniowskim, a Domem dla Samotnych Matek z Dziećmi Monar-Markot w Policach w sprawie powierzenia realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej, polegającego na prowadzeniu domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. W okresie sprawozdawczym nie było konieczności umieszczenia samotnej matki z dzieckiem z terenu powiatu goleniowskiego w w/w Domu.

2.3. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze

W 2023 r. pomocą na usamodzielnienie, w trybie i na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej, objęty był 1 wychowanek młodzieżowego ośrodka wychowawczego, któremu przyznano pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej oraz pomoc na usamodzielnienie.

W okresie sprawozdawczym sporządzono 1 weryfikację indywidualnego programu usamodzielnienia.

W związku z ustawowym obowiązkiem weryfikacji sytuacji materialno – dochodowej w drodze przeprowadzanych wywiadów środowiskowych, w okresie sprawozdawczym sporządzono:

- 1 wywiad środowiskowy rodzinny cz. I,
- 1 wywiad środowiskowy cz. V.

W 2023 r. wydano:

- 1 decyzję przyznającą pomoc na zagospodarowanie,
- 1 decyzję przyznającą pomoc na usamodzielnienie.

3. ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

a. rehabilitacja społeczna i zawodowa

W Goleniowskim zadania z zakresu **rehabilitacji społecznej** osób niepełnosprawnych realizowane były w 2023 r. przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, zadania z zakresu **rehabilitacji zawodowej** przez Powiatowy Urząd Pracy.

Do 15 lutego 2023 r. brak było planu finansowego Funduszu, a środki na zobowiązania dot. dofinansowania kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nowogardzie przekazywane były zaliczkowo. W dniu 16 lutego 2023 r. Zarząd PFRON podjął decyzję o dokonaniu podziału środków finansowych na poszczególne powiaty na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Dla Powiatu Goleniowskiego przyznano środki w wysokości **1.826.633,00 zł**, w tym na zobowiązania dotyczące kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w wysokości **830.880,00 zł**. W czerwcu 2023 r. Zarząd PFRON dokonał ponownego podziału w/w środków, dla Powiatu Goleniowskiego zwiększono i przyznano ostatecznie środki w łącznej wysokości **1.880.640,00 zł**, w tym na zobowiązania dotyczące kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w wysokości **884.880,00 zł**.

Otrzymane środki – zgodnie z uchwałą Nr XLII/271/23 Rady Powiatu Goleniowskiego z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, po zmianach wprowadzonych uchwałami: Nr XLV/297/23 z dnia 28 września 2023 r. Nr XLVI/305/23 z dnia 26 października 2023 r. i Nr XLVIII/313/23 z dnia 20 grudnia 2023 r., zostały przeznaczone na realizację:

- **rehabilitacji społecznej – 1.805.621,44 zł**, w tym na:
 - 1) zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatu terapii zajęciowej - **884.880,00 zł**,
 - 2) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych – **292.217,71 zł**,
 - 3) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - **449.338,38 zł**,
 - 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych - **160.000,00 zł**,
 - 5) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – **19.185,35 zł**.
- **rehabilitacji zawodowej – 75.018,56 zł**, w tym na:
 - 1) finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu – **75.018,56 zł**.

W ramach posiadanych środków udzielono dofinansowania do:

- 1) uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych 111 osobom z niepełnosprawnością i ich 63 opiekunom,
- 2) zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - rozpatrzono pozytywnie 204 wnioski, w tym 176 dla osób dorosłych i 28 dla dzieci i młodzieży. W ramach tego zadania 96 osobom z niepełnosprawnością udzielano comiesięcznych dofinansowań do zakupu środków pomocniczych takich jak: cewniki, worki do zbiórki moczu, pieluchomajtki, 2 dzieci i 2 osoby dorosłe korzystały z dofinansowania do zakupu czujników do systemu monitorowania stężenia glukozy, a także sfinansowano udział własny osób z niepełnosprawnością w kosztach zakupu między innymi:
 - 9 wózków inwalidzkich,
 - 119 aparatów słuchowych,
 - 62 wkładek usznych,
 - 8 par butów ortopedycznych,
 - 23 ortezy,
 - 4 materaców przeciwoleżynowych,
 - 2 poduszek przeciwoleżynowych,
 - 1 pionizatora,
 - 9 protez,
 - 2 pasów biodrowych,
 - 2 balkoników,
 - 1 gorsetu ortopedyczny,

- 2 systemów wspomagających słyszenie,
 - 2 urządzeń multifunkcyjnych,
 - 2 aparatów do leczenia bezdechu sennego wraz z maskami,
 - 2 kompletów pończoch kitowych.
- 3) zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, między innymi:
- 2 łóżek rehabilitacyjnych,
 - 3 rowerów rehabilitacyjnych,
 - 1 aparatu do elektroterapii,
 - 1 przystawki ręcznej do wózka inwalidzkiego,
 - 2 zestawów sprzętu dla dzieci m.in. klocki sensoryczne, trampoliny, piłki rehabilitacyjne, tunele sensoryczne, drabinki do ćwiczeń.
- Dodatkowo 5 osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą związaną z rehabilitacją osób z niepełnosprawnością przyznano dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego m.in. aparatu do elektroterapii, stołów rehabilitacyjnych, mat rehabilitacyjnych.
- 4) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnością - udzielono dofinansowania 25 osobom, w tym:
- do likwidacji barier architektonicznych – 3 osobom z niepełnosprawnościami, które poruszają się za pomocą wózka inwalidzkiego. W ramach zawartych umów dofinansowano m.in: zakup i montaż 2 wind oraz dostosowano 1 łazienkę do potrzeb osoby z niepełnosprawnością,
 - do likwidacji barier technicznych – 5 osobom z niepełnosprawnościami, które poruszają się za pomocą wózka inwalidzkiego. W ramach zawartych umów dofinansowano m.in. zakup podnośników transportowych, schodołazów krocących, wózka podnosząco – sanitarnego,
 - do likwidacji barier w komunikowaniu się – 16 osobom. W ramach zawartych umów dofinansowano m.in. zakup tabletów, oprogramowania specjalistycznego, lupy elektronicznej i telefonów.

Dodatkowo, w ramach środków PFRON, 10 osobom sfinansowano wydatki na instrumenty i usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu.

Otrzymane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych środki w kwocie **1.880.640,00 zł**, na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wykorzystano w **100 %** na różnego rodzaju formy rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

b. Warsztaty Terapii Zajęciowej

W okresie sprawozdawczym w **Warsztatach Terapii Zajęciowej** w Nowogardzie uczestniczyło 35 osób z niepełnosprawnością. Były to osoby z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności i o bardzo różnym poziomie wiedzy ogólnej oraz zróżnicowanych możliwościach przyswajania nowych treści.

Zajęcia odbywały się w grupach, w pracowniach:

- 1) gospodarstwa domowego, gdzie uczestnicy rozwijali między innymi umiejętność przygotowywania posiłków, utrzymywania czystości i porządku w pomieszczeniu podczas zajęć, wyrabiania sprawności manualnych,

- 2) poligraficzno - komputerowej, gdzie uczestnicy zapoznali się z zasadami BHP, doskonalili umiejętność czytania, pisanie i liczenia, rozwijali umiejętność obsługi programów komputerowych i korzystania z przeglądarek internetowych,
- 3) plastycznej, gdzie uczestnicy utrwalali oraz poznawali nowe, różnorodne formy plastyczne, np. masy plastyczne z użyciem modeliny i plasteliny,
- 4) manualno - ruchowej, gdzie uczestnicy uczyli się między innymi pracy z ciałem,
- 5) stolarskiej, w której uczestnicy doskonalili sprawność manualną poprzez wykonywanie prac ręcznych przy wykorzystaniu materiałów takich jak: styropian, skóra, płyta pilśniowa, drewno, sklejka, tasiemka, szkło.

W Warsztacie prowadzona była również rehabilitacja ruchowa, polegająca na usprawnianiu ruchem, zajęciach rytmiczno - muzycznych, gimnastyce grupowej i indywidualnej.

Koszt działalności Warsztatu w 2023 r. wyniósł **983.200,00 zł** i został sfinansowany:

- w 90 % ze środków PFRON - 884.880,00 zł,
- w 10 % z budżetu Powiatu - 98.320,00 zł.

W okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracowało z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, która raz na kwartał m.in.:

- opiniowała projekty uchwał przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem ich skutków dla osób z niepełnosprawnością,
- omawiała kierunki działań podejmowanych na rzecz osób z niepełnosprawnością w Powiecie Goleniowskim.

Na podstawie art. 10 b pkt. 6a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dz. z 2021 r. poz. 573 ze zm) oraz § 22 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (tj. Dz.U z 2021 r. poz. 2284). w dniu 24 kwietnia 2023 r. została przeprowadzona kontrola Warsztatów Terapii Zajęciowej w Nowogardzie. Wszystkich czynności kontrolnych dokonano w siedzibie placówki. W wyniku kontroli zalecono sporządzanie dat indywidualnych programów rehabilitacji uczestników oraz informacji dot. osoby odpowiedzialnej za realizację programu, przywoływanie aktualnych podstaw prawnych w aktach regulujących funkcjonowanie Warsztatu, dokonanie oceny współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników oraz umieszczanie stosownych informacji w kartach uczestników.

Stwierdzono, że przestrzegana jest procedura uzgadniania z PCPR i przyjmowania nowych uczestników do Warsztatu. Wszyscy uczestnicy spełniali warunki do uczestnictwa w terapii zajęciowej, tj. posiadały ważne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Wobec powyższego wynik kontroli był pozytywny z uchybieniami.

III. SPRAWOZDANIE Z REALIZOWANYCH PROGRAMÓW I PROJEKTÓW KONKURSOWYCH

1. Programy

1.1. Pilotażowy Program „AKTYWNY SAMORZĄD”

W 2023 r. w Powiecie Goleniowskim kontynuowano realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - na podstawie umowy nr AS3/0000028/16/D zawartej w dniu 30 kwietnia 2018 roku, po zmianach wprowadzonych aneksami: nr 14 z dnia 26 kwietnia 2023 r., nr 15 z dnia 24 listopada 2023 r. oraz nr 16 z dnia 4 grudnia 2023 r. - przekazał Powiatowi Goleniowskiemu środki finansowe na realizację zadań programu w łącznej wysokości **233 161,96 zł**, z czego wydatkowano na Moduł I – **174.205,42 zł** i Moduł II - **43.701,00 zł**.

Wsparciem w ramach programu, w ubiegłym roku objęto **28** osób z niepełnosprawnością (po unikalności PESEL).

W 2023 roku w ramach programu „Aktywny samorząd” osoby z niepełnosprawnością mogły skorzystać z dofinansowania w ramach Modułu I i Modułu II:

- 1) Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:
 - a) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
 - Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
 - Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,
 - Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu,
 - b) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,

- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
 - Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,
 - Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
 - Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,
 - Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
 - Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
 - Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
 - Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,
- d) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka;
- 2) Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających

przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi. Szczegółowe warunki uczestnictwa w programie są wskazane w rozdziale VI programu.

Liczbę osób z orzeczoną niepełnosprawnością oraz wysokość udzielonego dofinansowania w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” przedstawia tabela nr 11.

Tabela 11. Liczba zawartych umów w ramach poszczególnych modułów

Obszar	Liczba zawartych umów z osobami niepełnosprawnymi lub ich przedstawicielami, które skorzystały z dofinansowania	Kwota wypłaconego dofinansowania
Moduł I	25	174.205,42 zł
A 1	2	2.304,43 zł
A 2	1	3.190,00 zł
A 3	0	0
A 4	0	0
B 1	8	78.000,14 zł
B 2	1	2.000,00 zł
B 3	0	0
B 4	1	4.499,10 zł
B 5	0	0
C 1	1	12.600,00 zł
C 2	2	5030,00 zł
C 3	0	0
C 4	0	0
C 5	9	66.581,75 zł
D	0	0
Moduł II	12	43.701,00 zł

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie

1.2. Wyrównywanie Różnic Między Regionami III.

W 2023 r. realizowano program Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. „Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III”, w obszarze D (likwidacja barier transportowych). W ramach w/w obszaru uzyskano dofinansowanie do zakupu mikrobusu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Goleniowie, w łącznej kwocie 135.000 zł.

1.3. Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta.

W roku 2023 r. Powiat Goleniowski – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało realizację programu „**Samodzielność – Aktywność – Mobilność!**” **Mieszkanie dla absolwenta**, który jest finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ramach programu możliwe jest uzyskanie dofinansowanie

do wynajęcia lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, spełniającego indywidualne kryterium dostępności. Dofinansowanie może być udzielone na okres maksymalnie 36 miesięcy i ma charakter degresywny.

Program jest skierowany do osób, które:

- 1) posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub traktowane na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- 2) w przeciągu 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku uzyskały status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej lub szkoły wyższej,
- 3) posiadają pełnię zdolności do czynności prawnych,
- 4) złożą oświadczenie o braku możliwości zamieszkania w miejscu realizacji aktywności zawodowej,
- 5) złożą oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

PFRON przeznaczył dla Powiatu Goleniowskiego kwotę **120.531,08 zł** na realizację Programu.

W 2023 r. brak było wniosków w przedmiotowym zakresie, a kwota przyznanego dofinansowania pozostaje na wyodrębnionym rachunku bankowym.

1.4. Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie.

W roku 2023 r. Powiat Goleniowski – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało realizację programu **„Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie**, który jest finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero.

Beneficjentami programu mogą być osoby spełniające następujące warunki:

- 1) posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, wydane z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka inwalidzkiego,
- 2) złożyły oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz, na poziom zero,
- 3) złożyły oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
- 4) w momencie składania wniosku nie ukończyły 65 roku życia.

Na realizację programu PFRON przeznaczył dla Powiatu Goleniowskiego kwotę **93.746,38 zł**.

W 2023 r. brak było wniosków w przedmiotowym zakresie, a kwota przyznanego dofinansowania pozostaje na wyodrębnionym rachunku bankowym.

2. Projekty konkursowe

2.1. „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży”

W 2023 r. Powiat Goleniowski - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie realizowało projekt partnerski Województwa Zachodniopomorskiego – Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pn. „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży”. Projekt współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020; Oś priorytetowa VII – Włączenie społeczne; Działanie 7.6 Wsparcie rozwoju i usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.

Projekt realizowany był przez Lidera – Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego w partnerstwie z Powiatem Goleniowskim, Powiatem Stargardzkim, Powiatem Kołobrzeskim, Powiatem Sławieńskim, Powiatem Wałeckim, Powiatem Szczecineckim, Powiatem Koszalińskim i Miastem Koszalin.

Zakładanym okresem był okres realizacji Projektu: od 01.01.2021 r. do 30.06.2023 r.

Instytucja Pośrednicząca RPOWZ 2014-2020 (IP) - Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie zaakceptował zmiany zgłoszone do projektu pn. „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży” przez Lidera Projektu - Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego i wyraził zgodę na przedłużenie czasu realizacji projektu do dnia 31 października 2023 r.

Celem projektu było zwiększenie dostępności usług społecznych, w szczególności środowiskowych i opiekuńczych przez wspieranie rodziny i pieczy zastępczej w pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych, podniesienie kompetencji rodzicielskich oraz społecznych dzieci i młodzieży (z uwzględnieniem wychowanków pieczy i usamodzielnianych), zmierzające do wzmocnienia umiejętności adaptacyjnych, wykorzystywania zasobów własnych i środowiska celem nabycia umiejętności radzenia sobie z kryzysem. Projekt wspierał rodzinę, wzmacnia jej kompetencje jako całość w oparciu o pracę z rodzicami i dziećmi. Wartość całego Projektu wynosi 8.489.279,15 zł, w tym dofinansowanie z Budżetu Państwa 424.463,95 zł, z Unii Europejskiej 7. 215 887,27 zł oraz 848.927,93 zł to wkład własny Lidera.

W okresie sprawozdawczym wydatkowano środki na realizację projektu w łącznej kwocie **321.344,57 zł** (273.130,03 zł z EFS plus 16.080,08 zł z budżetu Państwa plus 32.134,46 zł z WW Lidera), w tym na:

- 1) koszty bezpośrednie **316.544,57 zł** (269.050,27 zł z EFS, 15.839,84 zł z budżetu państwa, 31.654,46 zł z WW Lidera),
- 2) koszty pośrednie **4.800 zł** (4.079,76 zł z EFS, 240,24 zł z budżetu państwa, 480,00 zł z WW Lidera).

Całkowita wartość projektu wyniosła 8.489.279,15 zł, w tym na realizację zadań Powiatu Goleniowskiego 801.545,50 zł.

W roku 2023 zakwalifikowano do udziału w poszczególnych formach wsparcia 48 osób, pochodzących z terenu powiatu goleniowskiego.

W okresie sprawozdawczym, spośród wszystkich 484 osób zakwalifikowanych do udziału w projekcie:

- 48 osób skorzystało z usługi społecznej świadczonej w interesie ogólnym/ indywidualnego doradztwa powiatowego doradcy ds. Regionalnej Akademii Dzieci i Młodzieży,
- 72 osoby skorzystały z terapii indywidualnej i rodzinnej,
- 70 osób wzięło udział w warsztatach wyjazdowych „Porozmawiajmy – istota

- prawidłowej komunikacji w życiu dziecka i rodziny”,
- 45 osób wzięło udział w wyjazdowym szkoleniu integracyjno – edukacyjno – socjoterapeutycznym,
- 140 osób wzięło udział w jednodniowym plenerowym spotkaniu warsztatowo – integracyjnym.

W dniach od 18 do 20 grudnia 2023 r. została przeprowadzona przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie kontrola projektu z wynikiem pozytywnym.

2.2. „Powrót do Przyszłości”

W okresie sprawozdawczym Powiat Goleniowski - Powiatowe Centrum Rodziny w Goleniowie kontynuowało realizację projektu pn. **„Powrót do przyszłości”**, rozpoczętego w roku 2022 na rzecz obywateli Ukrainy, którzy od dnia 24 lutego 2022 r. przybyli na teren Powiatu Goleniowskiego w wyniku działań wojennych. Projekt finansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach trybu pozakonkursowego nr RPZP.07.06.00-32-P006/22 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020. Realizacja projektu przyczyniła się do kompleksowej i interwencyjnej pomocy na rzecz osób uciekających z Ukrainy z powodu wojny.

Działania projektowe ukierunkowane były na:

- pomoc dla osób uciekających przed wojną w Ukrainie, które przybyły do Polski na teren powiatu goleniowskiego od 24.02.2022 r. (w tym dzieci), mającą na celu wspieranie procesu ochrony na terenie Polski,
- pomoc prawną, psychologiczną, pedagogiczną i psychoterapeutyczną,
- pomoc tłumacza,
- zapewnienie asystenta integracyjnego opracowującego indywidualną ścieżkę integracji społecznej, wspierającego w kontaktach z instytucjami i sytuacjami życia codziennego,
- organizowanie i finansowanie kursów, szkoleń lub innych form kształcenia, w tym nauki języka polskiego,
- zajęcia i warsztaty integracyjne.

Działaniami projektowymi objęto 198 obywateli Ukrainy przybyłych od 24.02.2022 r. na teren powiatu goleniowskiego, w tym: 81 dzieci i 117 dorosłych.

Okres realizacji projektu trwał od dnia 01 lipca 2022 r. do dnia 31 października 2023 r.

W okresie od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.10.2023 r. działaniami projektowymi objęto 49 osób, w tym 13 dzieci. W/w osoby skorzystały z n/w form wsparcia:

- kursu języka polskiego,
- poradnictwa psychologicznego,
- poradnictwa prawnego,
- poradnictwa pedagogicznego,
- usług tłumacza przysięgłego,
- spotkań integracyjnych z elementami świąteczno-noworocznymi,
- zajęć edukacyjno-integracyjnych dla dorosłych cudzoziemców,
- zajęć artystycznych dla dzieci i młodzieży,
- zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,
- wyjazdów integracyjno-kulturalnych do Międzyzdrojów, Szczecina, Dobrzycy, Świnoujścia, Marianowa i Pęczyna.

Całkowity koszt projektu wyniósł 993.432,00 zł i był w 85% finansowany ze środków EFS i 15% ze środków BP. Powiat Goleniowski na realizację projektu w 2023 r. otrzymał dotację w kwocie 443.432,00 zł, z tego: z EFS – 376.917,20 zł, z BP – 66.514,80 zł.

W okresie sprawozdawczym wydatkowano środki na realizację projektu w łącznej kwocie **563.965,96 zł** (479.371,07 zł z EFS plus 84.594,89 zł z budżetu Państwa), w tym na:

- 1) koszty bezpośrednie **452.036,03 zł** (384.230,63 zł z EFS, 67.805,40 zł z budżetu państwa),
- 2) koszty pośrednie **111.929,93 zł** (95.140,44 zł z EFS, 16.789,49 zł z budżetu państwa).

2.3 „Blżej Domu”

W 2023 r. Powiat Goleniowski - Powiatowe Centrum Rodziny w Goleniowie kontynuowało realizację projektu pn. „Blżej Domu” rozpoczętego w roku 2022. Łączna wartość projektu wyniosła 1 029 099,40 zł, w tym dofinansowanie stanowiło 926 189,46 zł, natomiast wkład własny –102 909,94 zł.

Celem głównym projektu był rozwój oraz wzrost dostępności usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej wśród 166 osób, w tym 128 kobiet, mieszkańców/niek Powiatu Goleniowskiego, w terminie od 1.05.2022 r. do 31.10.2023 r.

Szczegółowe zadania projektu ukierunkowane były na:

- działania profilaktyczne, mające na celu ograniczenie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej,
- kompleksowe wsparcie w procesie usamodzielniania się wychowanków rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo – wychowawczych, wychowanków rodzinnych domów dziecka,
- kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, na prowadzących rodzinne domy dziecka, wraz z działaniami mającymi na celu pozyskanie nowych kandydatów oraz doskonalenie osób sprawujących pieczę zastępczą,
- wsparcie rodzin w zakresie pełnienia ról opiekuńczo – wychowawczych, w celu poprawy umiejętności rodzicielskich, zapobiegania umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej oraz w celu umożliwienia dzieciom będących w pieczy zastępczej powrotu do rodzin biologicznych,
- rozwój poradnictwa rodzinnego i specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, w tym m.in. doradztwo dla pracowników instytucji wspierających rodziny, obejmującego poradnictwo pedagogiczne i psychologiczne.

W roku 2023 zakwalifikowano do udziału w poszczególnych formach wsparcia 98 osób. W okresie od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.10.2023 r. z poszczególnych form wsparcia skorzystało:

- z poradnictwa psychologicznego – 16 osób,
- z poradnictwa pedagogicznego – 39 osób,
- z doradztwa dla pracowników systemu pieczy zastępczej - 15 osób,
- ze szkoleń specjalistycznych dla funkcjonujących form rodzinnej pieczy zastępczej - 45 osób,
- ze szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze – 16 osób,
- z organizacji spotkań weryfikacyjnych z 24 kandydatami na rodziny zastępcze - 16 osób.

W okresie sprawozdawczym w ramach projektu zakupiono i dostarczono 6 rodzinom zawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka sprzęt do aktywności sportowej i rehabilitacyjnej na łączną kwotę 91.590,72 zł, tj. rowery trójkołowe rehabilitacyjne, bieżnie, rowery stacjonarne, materace składane, drabinki, tablice sensoryczne, projektory, tory przeszkód, stoliki sensoryczne, dywany sensoryczne, ergometry, ławki treningowe, stepper, parki linowe, drabinki, huśtawki, zjeżdżalnie ogrodowe i kącki piankowe.

W okresie sprawozdawczym w ramach projektu zakupiono i dostarczono 14 rodzinom zawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka sprzęt AGD na łączną kwotę 63.701,70 zł, tj. lodówki, zamrażarki, kuchenki gazowo-elektryczne, odkurzacze, pralki, piekarniki, suszarki do odzieży, płyty gazowe oraz żelazka ze stacją parową.

Powiat Goleniowski na realizację projektu w 2023 r. otrzymał dotację w kwocie 566.189,46 zł z tego: z EFS -534.750,49 zł, z BP – 31.438,97 zł, oraz zabezpieczył wkład własny w kwocie – 66.293,44 zł i wkład rzeczowy w kwocie 6.000,00 zł.

W okresie sprawozdawczym wydatkowano środki na realizację projektu w łącznej kwocie **801.607,22 zł**, w tym wkład rzeczowy w wysokości **6.000,00 zł** (688.814,00 zł z EFS plus 40.510,02 zł z budżetu Państwa plus 66.284,10 zł z wkładu własnego oraz 6.000,00 wkładu własnego rzeczowego), w tym na:

- 1) koszty bezpośrednie **679.079,23 zł** (592.224,81 zł z EFS, 34.826,92 zł z budżetu państwa, 46.027,50 zł z wkładu własnego oraz 6.000,00 zł wkład własny rzeczowy),
- 2) koszty pośrednie **122.527,99 zł** (96.589,19 zł z EFS, 5.683,10 zł z budżetu państwa oraz 20.256,60 zł wkład własny rzeczowy).

W dniach od 03 stycznia 2024 r. do 05 stycznia 2024 r. została przeprowadzona przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie kontrola projektu z wynikiem pozytywnym.

IV. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, poprzez tworzenie rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka.
2. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu, w celu pozyskiwania kandydatów na rodziców zastępczych.
3. Organizowanie spotkań grup wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz osób doznających przemocy w rodzinie.
4. Organizowanie szkoleń, warsztatów dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
5. Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, członków rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy w rodzinie oraz osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
6. Uruchomienie mieszkania chronionego dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.
7. Zabezpieczenie schronienia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, dotkniętych przemocą lub znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej.
8. Utrzymanie standardu usług świadczonych przez Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie i placówki opiekuńczo - wychowawcze funkcjonujące na terenie powiatu goleniowskiego.
9. Pozyskiwanie środków finansowych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego usamodzielnianych 2021-2027 na realizację działań wspierających integrację osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym oraz wspierających rozwój usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.
10. Współfinansowanie kosztów funkcjonowania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nowogardzie.
11. Uczestnictwo w Programach realizowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - stosownie do złożonych wniosków.
12. Realizacja programu „Aktywny samorząd”.

V. SPIS TABEL

1. Tabela 1. Liczba rodzin/rodzinnych domów dziecka wg liczby dzieci w podziale na poszczególne gminy6
2. Tabela 2. Przyczyny opuszczenia instytucjonalnej pieczy zastępczej przez wychowanków.....9
3. Tabela 3. Przyczyny udzielania poradnictwa, wsparcia, pomocy psychologicznej oraz liczba rodzin/ osób i liczba rozmów/spotkań z rodzinami/osobami korzystającymi z pomocy.....10
4. Tabela 4. Diagnozy psychofizyczne 11
5. Tabela 5. Liczba dzieci z poszczególnych gmin, za które jednostki ponoszą odpłatność za pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej..... 18
6. Tabela 6. Liczba dzieci z poszczególnych gmin, za które jednostki ponoszą odpłatność za pobyt w instytucjonalnej pieczy zastępczej.....18
7. Tabela 7. Przyczyny udzielania poradnictwa, wsparcia, pomocy oraz liczba rodzin i osób korzystających ze wsparcia i liczba osób w tych rodzinach 23
8. Tabela 8. Liczba rodzin/osób w rodzinach korzystających ze wsparcia w rozbiciu na gminy wg miejsca zamieszkania klientów oraz przyczyny udzielenia poradnictwa, wsparcia, pomocy.....24
9. Tabela 9. Rodzaje wsparcia i liczba udzielonych porad na rzecz klientów będących w kryzysie24
10. Tabela 10. Rodzaje i liczba porad w rozbiciu na gminy wg miejsca zamieszkania klientów.....25
11. Tabela 11. Liczba zawartych umów w ramach poszczególnych modułów..... 32